Rotterdam, 19 oktober 2022

Persbericht:

Stichting Rotterdam Natuurlijk! heeft vanmiddag opnieuw (vorige verstuurd op 4 oktober), namens de huidige en toekomstige generaties Rotterdammers de bijgaande open brief gestuurd aan alle relevante commissieleden, gemeenteraadsleden, het college B&W en vele betrokken en belanghebbende burgers en organisaties in Rotterdam, mede namens deze laatsten.

Vanuit de meest recente, onafhankelijke, wetenschappelijke inzichten en publicaties komt steeds meer onomstotelijk vast te staan dat Rotterdam en haar burgers aan de vooravond staan van een ongekende opgave om de stad te beschermen tegen de gevolgen van de klimaatverandering en haar volhoudbare bewoonbaarheid en leefbaarheid voor toekomstige generaties zeker te stellen. Rotterdammers hebben door de eeuwen heen aangetoond veerkrachtig om te kunnen gaan met dergelijke veranderingen. Maar deze specifieke opgave wordt tot nu toe niet meetbaar en controleerbaar geadresseerd in de Rotterdamse bouwplannen. En net op dit moment dreigt de Rotterdamse gemeenteraad ingrijpende, onomkeerbare besluiten te nemen over de toekomst van de leefbaarheid in de stad onder invloed van een achterhaalde woonvisie, een verre van optimaal functionerende omgevingsdienst en een wettelijk kader dat natuur en water in de stad niet voldoende beschermt.

==========

“Bezinning: Rotterdam Central District gebaseerd op drijfzand, deel 2”

Oproep aan de gemeenteraadsleden en het college van Rotterdam,

“Bezint eer ge begint”. Dat was de aanhef van de oproep die wij u op 4 oktober stuurden.

We herhalen onze oproep tot één jaar bezinning met nog een tweetal voorbeelden die aantonen dat een jaar denktijd noodzakelijk is om te werken aan zowel het vertrouwen tussen burgers en overheid, als het verhogen van de inhoudelijke kwaliteit van de besluiten.

Ten eerste, bekijk deze uitzending van Zembla om te zien hoe het komt dat mensen die opkomen voor de kwaliteit van de leefomgeving verdwalen in een juridisch en democratisch doolhof. Burgers in Rotterdam hebben een vergelijkbare ervaring en ‘onze’ omgevingsdienst DCMR werkt ook op de geschetste manier. In de uitzending van Zembla wordt het advies van adviescommissie VTH uit maart 2021 aangehaald. De afgelopen jaren heeft de omgevingsdienst DCMR *niet* kunnen functioneren in het belang van de leefomgeving. RCD(XL), Schiekadeblok en de structuurvisie zijn niet deugdelijk én in samenhang onderzocht en de zorgen van de omwonenden zijn niet serieus genomen. Dit verklaart ook waarom de WHO-geluidsnormen in Rotterdam, maar ook andere gemeenten, stelselmatig worden verhoogd. Ondanks aanbevelingen uit een onderzoek van (in 2008 nog) VROM, naar de motivaties van verhogingen van de geluidsnormen. Daar komt nog bij dat Stadsontwikkeling géén participatie heeft georganiseerd bij de ontwikkeling van zowel RCD(XL) als Schiekadeblok; dit wordt bevestigd door projectleider Kees van Oorschot.

Zijn alle aanbevelingen van VROM en van Aertsen inmiddels bij de DCMR doorgevoerd? Hoe weet u of de dienst (weer) in het belang van de (kwaliteit van de) leefomgeving functioneert? Het volledig onafhankelijk functioneren is in ieder geval niet mogelijk zolang de wethouder in het bestuur zit.

Ten tweede, heeft u het advies "Wat wel kan" van Johan Remkes gelezen en de daaropvolgende reactie van het kabinet? U ziet welke enorme consequenties oogkleppen ophouden kunnen hebben. Er zijn enorme offers nodig om uit de stikstof-impasse te komen én tegelijkertijd de natuur te herstellen. Dit is exemplarisch voor de situatie in Rotterdam; de natuur en kwaliteit van de leefomgeving in Rotterdam is bij het bestaande beleid niet houdbaar, terwijl de inwoners recht hebben op een gezonde en leefbare woonomgeving. Hoe langer de oogkleppen op blijven, hoe groter de herstelopgave voor de leefomgeving, als volledig herstel überhaupt mogelijk is. Probeert u zich de parallel voor te stellen: Rotterdam krijgt (in 2030 bijvoorbeeld) het dringende advies om, gedwongen door de klimaatwet, 50 energie piekbelasters te onteigenen en te vervangen door natuur en water. Deze piekbelasters, hoge energiegebruikers zoals de woon- en kantoortorens, moeten binnen 1 jaar worden opgekocht en gesloopt, inclusief de daarbij behorende funderingen en WKO-systemen. Deze uiterst kostbare en maatschappelijk ingrijpende maatregelen zijn ook nodig om de basiskwaliteit van natuur, bodem en water, en daarmee de leefomgeving 'onomkeerbaar' te herstellen. Wie kan, bij de huidige inzichten, dan nog stellen dat niemand dit zag aankomen?

U voelt wel aan dat wij dit ernstig serieus nemen. De zorgen zijn gegrond en uiterst urgent. Een oud spreekwoord luidt "meten is weten, gissen is missen". Voor zover wij kunnen vaststellen op basis van de plannen en de weinige antwoorden die wij tot nu toe ontvingen op WOO-verzoeken, heeft het er alle 'schijn' van dat:

- Er niet of nauwelijks wordt gemeten of onderzoek wordt gedaan naar de leefomgeving (er is dus een groot gebrek aan betrouwbare data);
- Samenwerking ontbreekt;
- Handhavende diensten niet onafhankelijk zijn;
- De lobby van de projectontwikkelaars te veel gewicht heeft.

Veel lijkt gebaseerd te zijn op meningen en onderbuikgevoelens met een commercieel belang en 'politieke' urgentie. Duiding gebaseerd op data en wetenschappelijke onderzoeken wordt genegeerd en/of ontbreekt.

Misschien denkt u, maar er is toch woningnood? We moeten bouwen! U moet zich realiseren dat we te maken hebben met een *wooncrisis*, en dan specifiek in het betaalbare segment. Er is historisch gezien geen tekort aan woningen en vierkante meters, wel een grote mate van onbalans in het aanbod. Steek uw licht nog een keer op bij het bekijken van dit filmpje van het CBS.

Wat ook belangrijk is voor een Rotterdams raadslid is kennis nemen van de bijwerkingen van de beoogde agglomeratie-voordelen waarover in de omgevingsvisie wordt gesproken. De beoogde economische voordelen houden namelijk gelijke tred met achteruitgang van de leefomgeving: met name hittestress, geluidsoverlast, afnemende biodiversiteit, verminderde

bezonning en afnemende water-, bodem- en luchtkwaliteit verslechteren de kwaliteit van de leefomgeving. Hoeveel van deze nuance ziet u terug in de berichten die via lobbyclub RTM-XL worden verspreid, zoals deze in de Havenloods? Geen woord over volhoudbaarheid, klimaatverandering, gezondheid, omgevingswaarden en biodiversiteit.

Rotterdam hoeft niet alles (alleen) op te lossen. De verdeling van het landgebruik in Nederland is al onderwerp van discussie en 'verdunning' van Rotterdam kan samengaan met het realiseren van natuur-inclusieve ontwikkelingen op landbouwgrond, die meer dan de helft van Nederland beslaat, en op veel plekken (nog) minder biodiversiteit kent dan de gemiddelde bebouwde omgeving. Herverdeling van landgebruik wordt ook nadrukkelijk onderzocht door Deltares.

Onze bevindingen, die wij in alle gevallen desgewenst kunnen onderbouwen met argumenten én documenten, over de ontwikkelingen in de stad zijn kort samengevat:

1. Participatie, waar de gemeente de mond van vol heeft, wordt vrijwel nergens in de praktijk gebracht, ook niet bij Schiekadeblok. Dit is bevestigd door de projectleider. 'Informeren' wordt her en der oneigenlijk beschouwd en 'verkocht' als participatie;
2. Ontwikkelingen worden 'opgeknipt' zodat de gevolgen voor de leefomgeving kleiner lijken en geen m.e.r. onderzoek in samenhang nodig wordt geacht. Dit wordt ook wel de 'salamitactiek' genoemd en is op grond van EU-regelgeving verboden, echter DCMR werkt hier op dit moment aan mee;
3. Hoogbouw ligt door het enorme energiegebruik tijdens de bouw en het gebruik op ramkoers met de klimaatwet;
4. Verdichting ligt op ramkoers met de gezondheid van de Rotterdammers (er wordt een loopje genomen met normen en metingen);
5. De emissies bij slopen voor nieuwbouw worden nooit in samenhang en netto beoordeeld;
6. Sowieso kan de gemeente niet duidelijk maken wat de emissies bij sloop, nieuwbouw en hoogbouw zijn. Hoe wil Rotterdam dan meetbaar, monitorbaar en controleerbaar aan de klimaatwet voldoen?
7. De omgevingsdienst DCMR werkt onvoldoende in het belang van de gezondheid van de Rotterdammers, heeft onvoldoende capaciteit voor metingen (i.p.v. berekeningen) en is niet onafhankelijk;
8. Er worden geen scenario's gemaakt voor herijking van het Rotterdams landgebruik door zeespiegelstijging, andere gevolgen van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies;
9. Nergens wordt ruimte voor natuur en water als uitgangspunt gehanteerd;
10. De gemeente neemt steeds vaker bijzondere bokkensprongen om staand beleid juridisch te verdedigen (Treehouse, Rise, heel RCD(XL) en Parkhaven010);
11. De Raad van State moet steeds vaker het bestuur tot de orde roepen;
12. Specifiek voor Schiekadeblok: hoe verloopt de samenwerking met LSI, de eigenaar van de parkeerplaats?
13. De maatschappelijke, juridische en voorbereidingskosten en de zgn. 'opportunity costs' (je kunt het geld maar één keer in dienst van de Rotterdammers uitgeven) van dit dwalende beleid zijn voor rekening van de belastingbetalers, de Rotterdammers.

Onze oproep, in het belang van al die Rotterdammers: stem het bestemmingsplan Schiekadeblok van tafel en reken af met de cultuur en beleid waar het Schiekadeblok een resultaat van is. Neem een jaar om orde op zaken te stellen en (woning)bouwplannen voor de toekomst te stoelen op een Plan-m.e.r. en structuurvisie die zijn gebaseerd op studies, onderzoeken en inzichten die recenter zijn dan 2008/2009. Rotterdammers verdienen inspraak en de best mogelijke besluiten over de fysieke omgeving, op basis van actuele, gezonde, klimaatbestendige en volhoudbare uitgangspunten, ondersteund door een consensus die bestuur en wetenschap in samenhang bereiken.

Tot slot nog een verwijzing naar een belangrijk stuk geschiedenis uit de Rotterdamse omgang met de leefomgeving. We weten inmiddels veel beter hoe we ervoor staan, waar de planetaire grenzen lopen voor een ‘gunstige’ atmosfeer en wat nodig is om er niet onomkeerbaar overheen te gaan. Het essay van Arjen van Veelen.

Uw politieke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van onze leefomgeving is op dit moment ongekend. Neem deze verantwoordelijkheid uiterst serieus en baseer uw keuzes op inhoud. Niet op het proces, ‘de poppetjes’ en beeldvorming.

Hoogachtend,

Het bestuur van Stichting Rotterdam Natuurlijk!
Diederik van der Mast
Colle van Stegeren
Pieter Cusell
Martin Jansen